

IV VILJANDI VALLA MÄLUMÄNG

2018

V voor Viiratsi
10. oktoober

1. osa

1. Kirjandus (Kai Oidermaa)

See mees, kelle 90 sünniaastapäeva tähistati 21.septembril, on kirjutanud 15 autoriraamatut lastele, lisaks J. Mildebergi illustratsioonidega postuumselt avaldatud „Noodapea luiskelood“. Oma loomekarjääri alguses oli ta enam tuntud karikaturistina ja teiste tööde illustraatorina.

1. Vastus

Edgar Valter

2. Ajalugu (Anne-Ly Ütsik))

1987.aasta veebruaris külastas Eestit toonane NSVLiidu juht Mihhail Gorbatšov. See oli teine kord, kui Eestit külastas punaimpeeriumi Boss. Kes oli esimene?

2. Vastus

NLKP Keskomitee 1. sekretär Nikita Hruštšov (1894-1971) käis Eestis 1955.aastal. Ka Breznev on külastanud Eestit. Aga siis, 1960.a. kui ta siin käis, oli ta madalamas ametis.

3. Ettevõtlus, majandus (Marko Vilu)

04. oktoobril 2018 nimetati pidulikul auhinnagalal Eesti aasta ettevõtte. Nimetage see ettevõtte!

3. Vastus

Cleveron AS / pakiautomaate arendav ja tootev ettevõtte
Viljandist

4. Loodus, geograafia (Anneli Sims)

Mille poolest on eriline taim TOMTATO?

4. Vastus

**TAIM NIMEGA „TOMTATO“ KANNAB TOMATEID
JA KASVATAB ALLA KARTULEID.
TAIM ARETATI INGLISMAAL.**

FAKTID.EE

5. Kultuur (Anne-Ly Ütsik)

Esimene sellelaadne rajatis pärast Eesti taasiseseisvumist avati 2004.aasta oktoobris Saue linnas, arhitektideks Hanno Grosschmidt ja Tomomi Hayashi (jaapanlane). Linnulennult vaadatuna meenutab see betoonist rajatis tammepuud. Rajatise terasest kiirtega on laseriga lõigatud kõigi ettevõtmist toetanud ettevõtete ja eraisikute nimed. Mis rajatis see on?

5. Vastus

Päikesekell

6. Kes on kes? (Sirje Põder)

- ❖ tema lapsed: Kristina sündinud 1972, Garri ja Liza sündisid 2013
- ❖ kasvatab ka 2018 sündinud kasulast
- ❖ olnud kolm korda abielus
- ❖ ise sündinud 15.04 1949

6. Vastus

ALLA PUGATŠOVA

7. Sise- ja välispoliitika (Urve Mukk)

Kodanikualgatusel Teeme ära! kasvas ülemaailmne aktsioon. Eestlaste juhtimisel toimunud Maailmakoristuspäev 15. septembril 2018 oli planeedi ajaloo suurim koristusaktsioon. Kokku osales 144 riiki.

Nimeta kolm suurima inimeste arvuga osalenud riiki Maailmakoristuspäeval!

(Iga õige vastus annab 1 punkti)

7. Vastus

Suurimate prügikoristajate arvudega riigid olid **Indoneesia** – ca 3,4 miljoni, **Pakistan** – 3 miljoni, **Ameerika Ühendriigid** – 1,5 miljoni inimesega.

Allikas:

<http://www.maailmakoristus.ee/2018/09/16/eestlaste-juhitud-maailmakoristusega-liitus-144-riiki/>

8. Muusika (Marko Vilu)

Nimeta see eesti ansambel!

8. Vastus

Patune pool

9. Sport (Sirje Põder)

- Kaur Kivistik põrmustas sel suvel Berliini EM-I seni vanima aastast 1971 kehtinud Eesti meeste kergejõustikurekordi. Mis alal?
- Eesti naistest on noorima kergejõustikurekordi omanik Anna-Maria Orel (alates 30.05. 2018). Mis ala?
- (2+2 punkti)

9. Vastus

- 300 m takistusjooksus
- vasaraheide

10. Eestlased laias maailmas (Kai Oidermaa)

Eestlasel, Anett Velsbergil Tiedemanil, on Instagramis igapäevaselt 282 000 jälgijat. Millega on see noor naine teeninud ära niivõrd suure rahvusvahelise tähelepanu ?

10. Vastus

Anett Velsberg on tuntud toidublogija ja toidufotograaf, kelle fotosid on ilmunud ka Jamie Oliveri ja Martha Stewarti raamatutes.

11. Viljandi vald (Urve Mukk)

Holstre-Paistu maanteejooksu korraldati tänavu (2018) juba 20. korda. NENDE AASTATE JOOKSUL ON MEESTE ARVESTUSE VÕITNUD KAHEKSA KORDA Keio Kits. Naistest on jooksu kolmekordne võitja olümpiamaratoonar Lily Luik.

Kui palju kilomeetreid on osalejate poolt läbitud 20 aasta jooksul Holstre ja Paistu vahel 5 km pikkust maanteejooksu joostes?

11. Vastus

10 080 kilomeetrit.

Allikas: Viljandi Valla Teataja internetis 19.09.2018

12. Varia (Sirje Põder)

Täna 150 aastat tagasi kuulutati välja iseseisvus riigis, mille kohta käivad järgmised faktid:

- * elanikke umbes 11 000 000
- * eelviimane riik, kus kaotati orjanduslik kord
- * pealinn on olnud tuntud rahvusvahelise narkosadamana
- * kõige kauem on riigipea ametis olnud 32 aastat
- * rahvussport - pesapall
- * arstide arv patsiendi kohta on üks suuremaid maailmas

Mis riik?

12. Vastus

Kuuba

2. osa

13. Kirjandus (Kai Oidermaa)

Kes neist eesti luuletajannadest on kasutanud avaldamisel pseudonüümi MUTI ? Kersti Merilaas või Marie Under või hoopis Lydia Florentine Jannsen?

13. Vastus

Marie Under

14. Ajalugu (Anne-Ly Ütsik)

1944.a, kui Punaarmee tungis peale, siis kavatseti Tartu Ülikool evakueerida..... linna. Mis linna?

Königsberg

Kaliningrad

Dresden

14. Vastus

Königsbergi. Alates 1946.a. kannab see linn Kaliningradi nime.

15. Ettevõtlus, majandus (Marko Vilu)

04.10.2018 avas ametlikult Viljandis avapeoga oma ukseid

.....

Nimetage see ettevõtte/asutus!

15. Vastus

Park Hotell

16. Loodus, geograafia (Anneli Sims)

Millises Eestimaa paigas asub Lumumba jõgi?

16. Vastus

Lumumba jõgi on kraav Kärclas Hiiumaal. Kraav kaevati 1960ndail aastatel ning sai nime tol ajal palju kajastatud Patrice Lumumba järgi.

Allikas:

http://www.eki.ee/books/kohanimed/hiiumaa_kohanime_d.pdf

17. Kultuur (Anne-Ly Ütsik)

Selle nimega on kutsutud intelligentsemaid naisi. Nimetus on tulnud omaaegsest naisteklubist, kus käsitleti raamatuid ja ka teadusteemasid. Sama nime kannab Eestis ka üks kirjastus. Mis nimi?

17. Vastus

Sinisukk

18. Kes on kes? (Sirje Põder)

Koos Väikeste Lõõtspillide Ühinguga esineb lauljatar, kes täna tähistab oma 50. sünnipäeva. Kes?

18. Vastus

PIRJO LEVANDI

19. Sise- ja välispoliitika (Urve Mukk)

1991. aastal Eesti taasiseseisvus ja pidi terve ühiskonna ümber kujundama ning looma riigiaparaadi, mis vastaks iseseisva riigi nõuetele. Valikuid oli tol hetkel laias laastus kaks: kas jätkata Venemaaga heade suhete hoidmist või pöörata Venemaale selg ja suunata oma pilk läände, Euroopa poole. Eesti valis teadagi viimase variandi.

Mis oli Eesti esimene samm välispoliitikas?

19. Vastus

Eesti esimene samm pärast taasiseseisvumist oli Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmeks saamine 17. septembril 1991.

Allikas:

http://www.estonica.org/et/Riik/Eesti_v%C3%A4lispoliitika/Eesti_v%C3%A4lispoliitika_p%C3%A4rast_taasiseseisvumist/

20. Muusika (Marko Vilu)

Antonio Vivaldi on kirjutanud sellise muusikalise tsükli "Aastaajad". Millise aastaaja fraas hetkel kõlab?

20. Vastus

Sügis

21. Sport (Sirje Põder)

SÕNAMÄNG!

Kui kirjutada ühe eestlasest olümpiavõitja perekonnanimi teise sama tiitli omaniku perekonnanime otsa üheks sõnaks, siis saate tekkinud tähtede rivist kokku lugeda hoopis kolme olümpiavõitja nimesid.

Nimetage see kuldne kolmik (NB! Kõiki kolme seob üks ühine oluline tunnus)

21. Vastus

VEER PALU SALU MÄE
(Veerpalu, Palusalu, Salumäe)

22. Eestlased laias maailmas (Kai Oidermaa)

Maailmakoristuspäeval, 15.septembril toimus WCD Youtube `i kanalil sündmustest 24-tunnine erisaade, milles osales 19 rahvusvaheliselt tuntud artisti või bändi, sealhulgas kaks Eestist. Kes eestlastest ?

22. Vastus

NOËP ja Ewert and the Two Dragons.

23. Viljandi vald (Urve Mukk)

Jaapani päritolu rahusõnumilevitaja, keskkonnakaitsja ja endine ÜRO rahusõnumi saadik Yuij Myiata on oma rahukõnni projekti käigus jalgsi läbinud kokku 13 100 km, istutanud üle 5016 puu, pidanud loenguid 800 koolis ja külastanud 20 riiki. Ta läbis ka 600 km pikkuse Balti keti kulgemise teekonna ajavahemikus 5. juuli kuni 21. september 2018.. Kus tegi ta Viljandi vallas peatuse rahupuu istumiseks ja millise puu (liik) istutamisel ta osales?

23. Vastus

21. juulil istutas ta HEIMTALI mõisa parki PIHLAKA.

Allikas: Viljandi Valla Teataja, august 2018, Ene Saar
HEIMTALIS KASVAB RAHUPUU.

24. Varia (Sirje Põder)

Kirjanik (**29.12.1855 – 10.10. 1927**).

On kasutanud pseudonüüme: Pipramäe Tõnu, Aliide Tiibus. stud. Med, endine Balti Barun Maydem, Eesti Kirjanduse Seltsi laekahoidja, Riia-Priidu, Worbuse-Jaak, üks vana tuuletallaja, Marie T, Piibuse Jaak ja veel hulgaliselt teisi. Kes?

24. Vastus

AUGUST KITZBERG

Lisaküsimus (Sirje Põder)

Mõttespordi maailmamänge on peetud alates aastast 2008. Mänge peetakse enam vähem samal ajal suveolümpiaga ja ka samas kohas. Osalejaid olnud 3000 ringis ja umbes 150 maalt. Mis aladel võisteldakse? Milline on eestlaste parim tulemus neil mängudel seni ?

Lisaküsimuse vastus

Male kabe go bridž xianggi (Hiina male)

Eesti parim: võistkondlikus kiirmales 6.-8. koht

Tähelepanu!

Kohtume 7. novembril Paistu rahvamajas!

Meeldivat õhtu jätku!

